

τούτου καταστήματος διδάσκεται δωρεάν ἡ μουσική, ἡ ἱστογραφία, ἡ γραφικὴ, ἡ ἀρχιτεκτονικὴ, ἡ γλυπτικὴ, καὶ ἀριθμοῦνται χίλιοι περίπου ἐργάται ὑφαινόμενοι μάλιστα ὑφάσματα. Ἐντὸς τοῦ καταστήματος ἐκείνου σπουδάζουσι τὰς ἐν τῇ μηχανικῇ καὶ βιομηχανίᾳ ἐφαρμοζομένας βελτιώσεις. Ὡς ἀναψυχὴν δὲ ἀπὸ τὸν τῆς βιομηχανίας καὶ τῶν μαθημάτων κόπων, παριστάνουσι ἀπαξ κατ' ἔτος δράματα, ὧν ἡ ὑπόθεσις λαμβάνεται ἀπὸ τῆς ἱερᾶς γραφῆς.

Εἰς τὰ πλείστα τῶν τῆς Ῥώμης μοναστηρίων ὑπάρχει συνήθεια νὰ διανέμωσι περὶ μεσημβρίαν μερίδας ζωμοῦ εἰς πάντας τοὺς πτωχοὺς τοὺς παρουσιαζομένους εἰς τὴν θύραν τοῦ μοναστηρίου. Πλείστοι ὅταν ἐπαίται συναθροίζονται περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰς τὴν θύραν τῶν μοναχῶν ἕκαστος φέρων τρουβλίον καὶ κοχλιάριον ξύλινον, λαμβάνει τὸν εἰς αὐτὸν ἀνήκοντα ζωμόν, ὅστις συνήθως περιέχει ἐντὺς κράμβην, καὶ τὸν ὅποιον γευθέντες ἐκ περιεργείας, δυνάμεθα νὰ κηρύξωμεν αὐτὸν ἄξιον τοῦ μαγειρείου τοῦ περιφήμου Σογέρ· οἱ ἐπαίται ἔχουσι τὴν αὐτὴν περὶ τοῦ ζωμοῦ ἐκείνου ἰδέαν καὶ ἐκτιμῶσιν αὐτὸν ὅσον καὶ οἱ γερουσιασταὶ ἐξετίμων τὰς γλώσσας τῶν ἀπδόνων ἐν τῇ τραπέζῃ τοῦ Τιβερίου. Τὸ σχῆμα τῶν ἀθλίων ἐκείνων θ' λαμβάνουσι ἀφοῦ πληρωθῇ τὸ τρουβλίον τῶν, χαρακτηρίζει οἰκτρῶς τὸ ἀνθρώπινον γένος· ἕκαστος ἀποφεύγει τοὺς λοιποὺς καὶ ἐπιζήτει γωνίαν τινὰ ἀπόκεντρον ὅπως καταδροχθῆσιν ἐγωϊστικῶς τὴν μερίδα τοῦ ἢ ἰδέα τοῦ νὰ συμμερισθῇ αὐτὴν μετ' ἄλλου φαίνεται εἰς αὐτὸν βδελυρὰ κλοπῆ.

(ἔπειτα συνέχεια)

ΟΛΙΑ ΠΕΡΙ ΚΟΠΕΝΑΓΗΣ.

Ἡ Δανιμαρκία ἢ πατρίς τοῦ νέου ἡμῶν Βασιλέως κείται πρὸς βορρᾶν τῆς Γερμανικῆς καὶ πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀγγλικῆς, περιβεβλημένη ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς καὶ Βαλτικῆς θαλάσσης· συγκροτεῖται δὲ ὑπὸ τριῶν διακεκριμένων μερῶν ἀπὸ τὴν Σουηδονίαν, ἀπὸ τὰς νήσους τῆς Βαλτικῆς καὶ ἀπὸ τὴν Σηλανδίαν μετὰ τῶν νήσων Φηρών, καὶ κατοικεῖται ὑπὸ δύο καὶ ἡμισυ ἑκατομμυρίων ψυχῶν. Ἡ δημοσία πρὸς τοὺς αὐτῆς εἶναι 45 ὡς ἐγγιστὰ ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Ἡ πρωτεύουσα τῆς Δανιμαρκίας Κοπενάγη

κεῖται ἐπὶ τῆς νήσου Σηλανδίας, χωριζομένη ἀπὸ τῆς Σουηδίας διὰ τοῦ Σουηδικοῦ πορθμοῦ, καὶ συγκοινωνεῖ διὰ γεφυρῶν μετὰ τὸ παρακείμενον νησίον τὸ καλούμενον Ἀμαγέρν. Ἐκ τῆς συνεπαφῆς δὲ οὕτως εἶπεν τῶν δύο νήσων σχηματίζεται εὐρύχωρος λιμὴν, δυνάμενος νὰ περιλάβῃ πλέον τῶν 500 πλοίων ὁ λιμὴν οὗτος ἔχει εἴσοδον στενωπάτην καὶ χρησιμεύει ὡς πολεμικὸς ναύσταθμος τῆς Δανιμαρκίας.

Περὶ τὰ μέσα τῆς δωδεκάτης ἑκατονταετηρίδος ἡ Κοπενάγη ἦτο μικρὸν πόλιον κατὰ κοῦμενον ὑπὸ εὐαρίθμων ἀλιέων, καὶ μόνον κατὰ τὸ 1443 ὁ βασιλεὺς Χριστόφορος ἐξέλεξε τὸ ἄλλοτε μικρὸν τοῦτο χωρίον ὡς πρωτεύουσαν τοῦ βασιλείου του. Ἰπέστη δὲ ἡ πόλις αὕτη πολὺ καὶ ἀλλεπαλλήλους ἐπιδρομὰς ὑπὸ τῶν Ἀνσατικῶν πόλεων ἀπὸ τοῦ 1428, κατὰ δὲ τὸν δέκατον ἑβδόμον αἰῶνα ἐπολιορκήθη καὶ ἐβομβολήθη ὑπὸ τῶν Σουηδῶν. Συχναὶ πυρκαϊαὶ πολὺς συνοικίας τῆς πόλεως ἀπετεφρώσαν κατὰ τὰ ἔτη 1728, 1794 καὶ 1795, κατὰ δὲ τὸ 1801 ὁ στόλος αὐτῆς κατεναυμαχήθη ὑπὸ τοῦ ἄγγλου ναύαρχου Νέλσονος. Τελευταίαν δὲ καταστροφὴν ὑπέστη κατὰ τὸ 1807, ὅτε οἱ Ἄγγλοι ἀπίστως ἐβομβάρδισαν αὐτὴν 400 οἰκίαι καὶ πολλὰ δημόσια κτίρια ἐν οἷς καὶ ὁ περικαλλὴς ναὸς τῆς Παναγίας κατεστράφησαν ἐκ τοῦ βομβαρδισμοῦ τούτου, δισχίλια ἔπαθον σημαντικῶς καὶ πλέον τῶν 2,000 ἀνθρώπων ἐφρονεύθησαν.

Ἡ Κοπενάγη διαιρεῖται εἰς παλαιὰν πόλιν, ἣτις ἀποτεφρωθεῖσα κατὰ τὸ 1794 ἀνοικοδομήθη, εἰς Νεάπολιν, εἰς Φρειδεरिकούπολιν καὶ εἰς Χριστιανούπολιν, κειμένην ἐπὶ τῆς νήσου Ἀμαγέρν.

Ἡ Ἀμαγέρν ἢ Ἀμάχ εἶναι ὁ κῆπος οὕτως εἶπεν τῆς Κοπενάγης, διότι ἐκεῖθεν μεταφέρονται τὰ λαχανικά καὶ τὸ γάλα εἰς τὴν κυρίως πόλιν, κατοικεῖται δὲ ὑπὸ 6—7 χιλιάδων κατὰίκων καταγενομένων ἀπὸ ἀποικίαν Ὀλλανδικὴν ἐγκατασταθεῖσαν ἐκεῖ ὑπὸ τοῦ βασιλέως Χριστιανοῦ τοῦ Β' κατὰ τὸν δέκατον ἕκτον αἰῶνα, καὶ διατηρούντων εἰσέτι τὴν παλαιὰν ἐνδυμασίαν, τὰ ἔθνη καὶ ἔθιμα τῆς πρώτης πατρίδος τῶν πολλοῦ μάλιστα λαλοῦσι μέχρι τοῦ νῦν καὶ τὴν Ὀλλανδικὴν γλῶσσαν.

Ὁ ὅλικος ἀριθμὸς τῆς Κοπενάγης φάναι μέγας ἑκατὸν τεσσαράκοντα χιλιάδων κατὰίκων, πρεσβυτέρων τῷ Λουθηρανικῷ δόγμα, ἐκτὸς 2400 Ἰσραηλιτῶν καὶ 500 καθολικῶν. Ἡ πόλις εἶναι περιτειχισμένη καὶ ἐπὶ τῶν προχωμάτων αὐτῆς

γίνεται ὁ περίπατος περιέχει πολλές πλατείας, κεκοσμημένας ὑπὸ ἀγαλμάτων καὶ ἀνδριάντων, οἰκίας μεγάλας καὶ ὠραίας, πολλά δημοσία κτίρια καὶ μεγαλοπρεπῆ καταστήματα. Διακρίνονται πρὸ πάντων ἡ καθεδρική ἐκκλησία, ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τὸ βασιλικὸν παλάτιον τὸ καλούμενον Χριστιανοσβούργον. Τὸ ἀνάκτορον τοῦτο ἀνωκοδομήθη μετὰ τὴν πυρκαϊάν τοῦ 1794 καὶ εἶναι ἐν τῶν λαμπροτέρων εὐρωπαϊκῶν κατὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τὴν ἔντεχον ἀρχιτεκτονικὴν. Ὁ Φεϊδιάς τῶν μεταγενεστέρων χρόνων ὁ διάσημος Τόρβαλτε, τοῦ ὁποίου ἔργα σώζονται καθ' ἅπασαν τὴν Γερμανίαν, εἰς τὴν Δανίαν πρὸ πάντων φαίνεται ὅτι κατηνάλωσε τὸν πλεῖστον του καιρὸν, διότι καὶ εἰς ἄλλα πολλά μνημεῖα τῆς πόλεως ἐργάσθη καὶ εἰς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος βασιλικὸν παλάτιον, ὅπου πλῆθος ἀγαλμάτων καὶ ἀναγλύφων αὐτοῦ ὑπάρχουσιν, ἰδίως ἡ εἰς *Babulwona* εἴσοδος τοῦ *Alfred* ἄνδρου, ἔργον θαυμαζόμενον διὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τὴν ζωηρὰν φαντασίαν.

Ἐκτὸς τούτου ἔχει ἡ Κοπενάγη καὶ τρία ἄλλα μεγάλα παλάτια μετασηματισθέντα εἰς πλούσια μουσεῖα, ἐν οἷς εὐρίσκονται πλούσια καὶ πολύτιμοι συλλογαὶ ἀρχαιοτήτων, εἰκόνων καὶ ἄλλων προϊόντων τῆς τέχνης, καὶ εἰς ἀκαδημίας μία τῶν ὁποίων ἡ ἀκαδημία τῶν ὠραίων τεχνῶν κύριον σκοπὸν ἔχει τὴν διάδοσιν καὶ τελειοποίησιν τῶν διαφόρων τεχνῶν.

Διαπρέπει πρὸς τούτοις τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Κοπενάγης, εἰς τὸ ὁποῖον φοιτῶσι 1300 περίπου μαθηταὶ διδασκόμενοι ὑπὸ 55 καθηγητῶν, καὶ τὸ παράρτημα αὐτοῦ τὸ Πολυτεχνεῖον. Ἰπάρχουσι πρὸς τούτοις καὶ ἄλλα πολλά ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα, ἡ σχολὴ τῆς κτηνιατρικῆς, τῆς ναυτικῆς, τῶν ὑψηλῶν πολεμικῶν, τῶν μαθηματικῶν καὶ τῆς πολεμικῆς τέχνης.

Ἡ Κοπενάγη εἶναι ἡ ἑστία τῶν φώτων τῆς βορείου Εὐρώπης, διὸ καὶ ὑπάρχουσι καθιδρυμέναι ἑταιρίαι προθέμεναι τὴν διάδοσιν τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν. Τοιαῦται εἶναι ἡ ἐπιστημονικὴ, ἡ τῆς μουσικῆς, ἡ τῶν ὠραίων τεχνῶν καὶ ἡ ἀρχαιολογικὴ. Ἡ τελευταία αὕτη προεδρευομένη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Δανίας Φρειδερίκου τοῦ Ζ', ἰδρυθεῖσα μόλις τὸ 1825 ἔτος ἀνέπτυξε μεγίστην ἐνεργητικότητα. Πλεῖστα συγγράμματα ἐκτὸς τῆς τακτικῶς ἐκδιδομένης ἀρχαιολογικῆς ἐφημερίδος ἐδημοσιεύθησαν ὑπ' αὐτῆς. Μεταξὺ δὲ τῶν περυσιασθέντων εἰς τὴν ἑταιρίαν ταύτην

συγγραμμάτων καὶ διατριβῶν ἀπαντῶμεν καὶ συγγράμματα τι περὶ τῶν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ρίγτσέδου βασιλικῶν τάφων, καθὼς καὶ διατριβὴν πολλοῦ λόγου ἀξίαν περὶ τῆς κατασκευῆς τῶν προδρόμων ἢ αἵθουσῶν καλουμένων τῶν γιγάντων, ὑπὸ τοῦ κλεινοῦ βασιλέως τῆς Δανίας συνταχθέντων τοῦ καὶ προέδρου τῆς ἑταιρίας.

Ἐκτὸς τῆς πλουσίας βιβλιοθήκης τοῦ Πανεπιστημίου ὑπάρχει καὶ ἡ βασιλικὴ βιβλιοθήκη περιέχουσα τετρακοσίας χιλιάδας τόμους ἐκλεκτῶν συγγραμμάτων καὶ δεκαοκτὼ χιλιάδας χειρόγραφα, ἐν οἷς καὶ πολυτιμοτάτην σανακριτικὴν συλλογὴν. Ἐτέρα πολλοῦ λόγου ἀξία βιβλιοθήκη εἶναι καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Κλασιένων συστηθεῖσα καὶ περιλαμβάνουσα 25,000 τόμους συγγραμμάτων περὶ ἀγροτικῆς οἰκονομίας, φυσικῆς ἱστορίας, μαθηματικῶν καὶ φυσικῶν ἐπιστημῶν.

Τὸ Μουσεῖον τῶν ἀρχαιοτήτων τῶν βορείων χωρῶν εἶναι ἐν τῶν πλουσιωτέρων τῆς Εὐρώπης ἰδρυθὲν κατὰ τὸ 1707, περιεῖχε κατὰ τὸ 1852 δώδεκα χιλιάδας περίεργα ἔργα, κατὰ δὲ τὸ 1843 προσετέθη εἰς τοῦτο ἰδιαιτέρα αἵθουσα, περιέχουσα τὰς ἀμερικανικὰς ἀρχαιότητας.

Ἀξία προσοχῆς εἶναι προσέτι καὶ ἡ φυσιολογικὴ συλλογὴ Χριστιανοῦ τοῦ Η. καθὼς καὶ τὸ ὄπλοστάσιον τοῦ βασιλέως καὶ ἡ ἐν τῷ πύργῳ τοῦ Ροζενθούργου νομισματικὴ συλλογὴ.

Μεταξὺ τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων τῆς Κοπενάγης διαπρέπουσι τὸ τοῦ Φρειδερίκου Νοσοκομεῖον, τὸ πολιτικὸν νοσοκομεῖον, τὸ μαειυτήριον, τὸ ὄρφανοτροφεῖον καὶ τὸ σχολεῖον τῶν κωφάλαλων καὶ τῶν τυφλῶν.

Ἡ Δανία δὲν ἔχει μὲν πολλά καὶ πλούσια βιομηχανικὰ καταστήματα, ἡ πρωτεύουσα ὅμως αὐτῆς εὐμοιροὶ τοιούτων ἐν οἷς τὰ ἀξιολογώτερα εἶναι τὸ βασιλικὸν ἀγγειοπλαστεῖον, τὸ ἐργοστάσιον εἰς ὃ κατασκευάζονται τὰ διὰ τὸν ναυτικὸν ἰστία, τὰ ὠρολογιοποιεῖα καὶ μηχανοργεῖα.

Τὸ ἐμπόριον τῆς Κοπενάγης ὅσημέραι αὐξάνει, εὐκολονομένων τῶν συναλλαγῶν διὰ τῆς βασιλικῆς Τραπεζῆς, δι' ἀσφαλιστικῶν ἑταιριῶν καὶ διὰ τῆς εὐκόλου καὶ τακτικῆς συγκοινωνίας διὰ τὴν ξηρᾶς καὶ θαλάσσης.

Εἰς ἐν τῶν προσεγεστέρων φύλλων τῆς Χρυσάλλιδος θέλομεν ἐκτενέστερον πραγματευθῆ περὶ τῶν ἠθῶν, ἐθίμων κτλ. τῆς πρωτεύουσῆς ταύτης τῶν βορείων χωρῶν τῆς Εὐρώπης.